

Handelingskader Politie op de mannenontmoetingsplaats

Een veilige mannenontmoetingsplaats voor iedereen

Een mannenontmoetingsplaats, hierna genoemd MOP, zijn locaties waar mannen elkaar kunnen ontmoeten voor sociale interactie, vriendschap en romantische- of seksuele ontmoetingen. Deze plaatsen kunnen zowel formeel als informeel zijn en kunnen variëren afhankelijk van de cultuur, sociale normen en individuele voorkeuren van de gemeenschap.

Het is belangrijk op te merken dat een MOP een belangrijke rol speelt in de LHBTIQ+-gemeenschap waar mannen, die seksuele relaties hebben met mannen, vaak geconfronteerd worden met stigma en discriminatie. Deze plaatsen bieden een veilige ruimte waar ze zichzelf kunnen zijn en verbinding kunnen maken met gelijkgestemden. Net als bij alle sociale ontmoetingsplaatsen is het belangrijk om voorzorgsmaatregelen te nemen voor veiligheid en welzijn. In de volksmond heten deze ontmoetingsplaatsen ook wel 'banen' of 'cruisingsgebieden'. Voorbeelden van deze plaatsen zijn stations, parken, (openbare) toiletgelegenheden en parkeerplaatsen langs (auto)wegen. Mannen leggen daar veelal contact en trekken zich terug op een beschutte plek. Niet alle bezoekers komen hier overigens om seks te hebben maar de contacten verlopen veelal anoniem. Velen willen er vanuit maatschappelijk oogpunt niet voor uitkomen dat zij behoefte hebben aan deze contacten.

De gebruikte term 'homo-ontmoetingsplaats' is achterhaald. Een gedeelte van de bezoekers leeft (ook) een heteroseksueel leven en herkent zich niet in deze term. Daarom spreken we niet meer van homo-ontmoetingsplaatsen maar van een MOP. MOP's bestaan al lang en zijn een maatschappelijk gegeven. Als politie bepalen wij niet de wenselijkheid hiervan. Gemeenten en grondeige-

naren kunnen overleggen met bestaande ketenpartners, zoals het COC, Movisie en het netwerk binnen de politie, Roze in Blauw. Over het algemeen richt het beleid zich op de veiligheid van de bezoekers en het minimaliseren van eventuele overlast. Het eventueel sluiten van deze ontmoetingsplaatsen of het toepassen van ontmoetingsbeleid leidt tot verplaatsing. Men zoekt simpelweg een andere locatie om elkaar te ontmoeten. Dit leidt weer tot minder overzicht op deze MOP en kan leiden tot onveiligheid voor de bezoekers en zelfs het vermeerderen van eventuele overlast doordat er kruisbestuiving van recreatie kan optreden.

Doelen

De MOP trekt een divers publiek aan en dreiging is nooit ver weg als kwetsbaren zich verzamelen. Om meer inzicht te krijgen in wat een MOP is en hoe wij daar als politie het beste kunnen handelen, is er een handelingskader opgesteld met de volgende doelen:

1. Het verbeteren van onze 'knowhow' met betrekking tot een MOP door kennis en expertise te bundelen.
2. Het aanbieden van dit handelingskader aan de basisteams die een MOP in hun werkgebied hebben. Op deze wijze is er sprake van een eenduidig en professioneel optreden door de politie op deze plaatsen.
3. Het stimuleren van de politie om in overleg met de ketenpartners aandacht te geven aan het ontwikkelen van beleid met betrekking tot de MOP.
4. In dit handelingskader wordt gesproken over de afkorting LHBTIQ+. Dit staat voor: Lesbisch, Homo, Biseksueel, Transgender, Intersekse, Queer, en het plusteken (+) staat voor alle andere seksuele oriëntaties, genderidentiteiten en -expressies. Deze afkorting wordt gebruikt om een diverse gemeenschap van mensen te omvatten.

Politie.nl

Strafbaarheid

Het bezoeken van een mannenontmoetingsplaats is niet strafbaar. Ook het hebben van seks in de buitenlucht, ongeacht de seksuele gerichtheid is niet strafbaar. Schennis der eerbaarheid, artikel 239 Wetboek van Strafrecht, is strafbaar maar door het zich terugtrekken op een beschutte plaats, neemt de strafbaarheid hiervan af. Als er sprake is van een of meerdere strafbare feiten, kan de politie vanzelfsprekend gericht controleren en optreden. Voor een effectief optreden is het zaak om voorafgaand aan dat optreden in overleg te gaan met Roze in Blauw. Roze in Blauw kan hierbij betrokken worden, zij hebben de expertise op dit onderwerp en hebben een piketlijn die 24/7 bereikbaar is.

Roze in Blauw

Roze in Blauw is een netwerk binnen de politie met de kennis en expertise op dit thema. Iedere eenheid en dienst heeft een eigen Roze in Blauw team. Deze teams zijn aanspreekpunt voor alle LHBTIQ+ gerelateerde casuïstiek, zowel intern als extern gericht. Vertegenwoordigers van de Roze in Blauw-teams komen met enige regelmaat bij elkaar om landelijk af te stemmen over uiteenlopende LHBTQIA+ -gerelateerde zaken en onderzoeken. Het landelijke telefoonnummer is: 088 - 169 1234 (24/7 voor collega's en burgers)

Opsporingsonderzoek

Bij rechercheonderzoeken na gepleegde (zware) strafbare feiten heeft het vaak geen zin om op een directe wijze en bijvoorbeeld in uniform een mannenontmoetingsplaats te betreden en onderzoeksvragen te stellen. De bezoekers zullen in nagenoeg alle gevallen 'niets gezien of gehoord hebben', terwijl zij soms bijzonder goede getuigen zijn. Van belang is hierbij enige terughoudendheid en wederom Roze in Blauw en hun expertise te benaderen.

De taak van de politie op de mannenontmoetingsplaats

De politie heeft de taak om de kwetsbare groep bezoekers te beschermen tegen homofobie, bedreigingen, berovingen of (dreigen met) geweld en moord. Daarnaast heeft de politie de taak om overlast te verminderen, in samenwerking met de genoemde ketenpartners. Surveillance op een MOP is gewenst. Het surveillerend uitvoeren van deze politietaken op deze plaatsen zorgt voor een verhoogd veiligheidsgevoel bij de bezoekers. Bij het optreden tegen strafbare feiten is het belangrijk om jezelf kenbaar te maken als politieambtenaar, mocht je in burger gekleed zijn. Juiste bejegening is hierbij gepast. De politie verstoort de activiteiten op deze ontmoetingsplaatsen niet en beseft de kwetsbaarheid van deze groep. De politie is vrij van aannames, het uitdragen van persoonlijke meningen en stereotyperingen en handelt binnen de kaders van de wet, professioneel en zonder vooroordelen. Dit versterkt het vertrouwen van deze groep in de politie en daarmee onze ambitie 'politie voor iedereen'. In gelijke gevallen gelijk optreden is belangrijk en toon begrip voor situaties waarin bezoekers zich eventueel bevinden. Zoek contact met Roze in Blauw bij het leggen van contact met een bezoeker. Zorg voor positieve benadering met termen zoals: 'gaat alles goed?' en 'voel jij je veilig vandaag?'.

Daarbij hoort normale surveillance met oog voor de genoemde taken.

Kwetsbaarheid en risico's

De bezoekers van MOP zijn over het algemeen een kwetsbare groep. Vanwege cultuur, religie, omgeving, persoonlijkheid of leeftijd hebben velen van hen een geheime identiteit. Als politie gaan wij niet over de wenselijkheid hiervan maar worden wij wel geconfronteerd met dit gegeven. Juist door die anonimiteit, en het belang voor die bezoekers, lopen zij een verhoogd risico op slachtofferschap. Het risico op chantage en afpersing is groot door bijvoorbeeld bekendmaking aan familie en/of vrienden. De meldingsbereidheid van bezoekers is zeer laag. Dat heeft onder meer te maken met het dubbellevens en het geringe vertrouwen in de politie. Bezoekers zullen andere bezoekers niet snel helpen of zullen achteraf niet graag willen getuigen door bijvoorbeeld schaamte of het verliezen van anonimiteit. Bij aangifte kun je het slachtoffer of getuige wijzen op het gebruik van domicilie en het gebruik van een ander postadres. Van belang is om te weten dat je heel voorzichtig moet zijn met het garanderen van (volledige) anonimiteit. Dat is maar in een beperkt geval mogelijk en onder strikte voorwaarden. Voor bewijsvoering in de strafzaak is het altijd van belang om over toetsbare verklaringen te beschikken en verklaringen op naam voldoen hieraan eerder dan anonieme verklaringen.

Hoe te handelen bij meldingen en aangiften

Meldingen en aangiften van LHBTIQ+-gerelateerde incidenten en bezoekers van een MOP in het bijzonder, zullen met de nodige voorzichtigheid behandeld moeten worden. Kennis van zaken, locaties van een MOP, gebruikte termen en gewoonten zijn daarbij van belang. Melders en aangevers zullen niet snel tot in detail vertellen wat hen is overkomen. Als er al melding of aangifte gedaan wordt, houdt men het vaak algemeen. Vraag respectvol en met begrip door, met oog voor de betrokkenen levert dit vaak een extra strafbaar feit op, te weten discriminatie. Daarnaast geeft dit het vertrouwen in het doen van aangifte.

Contact

Heb je een MOP in het werkgebied van jouw basisteam en wil je weten hoe je hier het beste mee om kunt gaan of heb je andere vragen over het LHBTIQ+-onderwerp en de gemeenschap, neem dan contact op met Roze in Blauw via rozeinblauw@politie.nl of via de piketlijn: **088-1691234**.

Praktijkvoorbeelden

Zoals al eerder benoemd is een juiste bejegening belangrijk. Uit de praktijk zijn er een aantal voorbeelden vastgelegd in een tabel met suggesties hoe je het beste kan handelen op een MOP:

Melding	Doorvragen
Er is in mijn auto ingebroken en ik wil aangifte doen.	Er sprake is van vernieling door homohaters die deze melder/aangever op deze manier wegjoegen.
Ik ben geslagen en ik wil aangifte doen.	Er blijkt dat potenrammers aanwezig waren op een mannenontmoetingsplaats.
Ze hebben mij in elkaar geslagen, maar ik wil geen aangifte doen.	Er is sprake van een dubbelleven en durft de melder/aangever met een domicilleadres wel aangifte te doen.
Ik ben beroofd, maar ik wil geen aangifte doen.	De melder/aangever schaamt zich en het ligt gevoelig bij wie hij aangifte doet.
Ik ben bedreigd, maar ik wil geen aangifte doen.	Melder/aangever behoort tot de wij-cultuur en zij durven geen aangifte te doen bij heteroseksuele politieagenten met dezelfde achtergrond (bang voor herkenning binnen de 'eigen' groep).

Voorbeelden	Suggesties
Surveilleren met groot- of zoeklicht in de bosjes of aanroepen via megafoon.	Normale surveillance met oog voor de genoemde taken.
Negatieve benadering zoals termen 'weet je vrouw hier wel van?' en 'ik zal je thuissituatie wel even inlichten!'.	Positieve benadering met termen zoals 'gaat alles goed vanavond?' en 'voel je je veilig vanavond?'
Bij eventuele handhaving geen oog hebben voor thuissituatie en verzoek van bezoeker tot directe betaling bewust negeren.	Oog hebben voor de thuissituatie en aanbieden de boete gelijk te betalen (geen post op huisadres).
Bezoekers zonder wettelijk kader identificeren en hen en eventuele kentekens registeren in bijv. BHV.	Slechts in die gevallen waarin identificatie en registratie nodig is deze bevoegdheden uitvoeren (denk aan onderzoeken van bijv. beroving/geweld).